

ΕΡΩΤΗΣΗ

ΠΡΟΣ : τον κ. Υπουργό Προστασίας του Πολίτη

ΘΕΜΑ : Ανακλήσεις διαβατηρίων χωρίς εγγυήσεις νομιμότητας.
Ερωτήματα για αυθαίρετες εντολές της ΕΛ.ΑΣ.

κ. Υπουργέ,

Αρχικά είχαμε την απόρριψη αιτημάτων έκδοσης διαβατηρίων με παλαιά ταυτότητα (άνω των 15 ετών) με απίστευτες προφάσεις και αστεία επιχειρήματα όπως :

- πχ η μη ορθή αναγραφή του τόπου γέννησης (ενδεικτικά ΘΕΣ/ΝΙΚΗ αντί για ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ)
- πχ απουσία διαλυτικών σε όνομα, επώνυμο κλπ
- ή άλλα παραπλήσια σφάλματα που οφείλονται αποκλειστικά στα αστυνομικά όργανα κατά την έκδοση της προηγούμενης ταυτότητας

Και όλα αυτά ενώ προφανώς είναι εύκολη η αναζήτηση του σχετικού πιστοποιητικού γέννησης ή δημοτολογίου από τον αρμόδιο υπάλληλο.

Ακολούθησε το προκλητικό επιχείρημα ότι **δεν διαπιστώνεται «ταυτοπροσωπεία»** της φωτογραφίας με την παλαιά Αστυνομική Ταυτότητα.

Σε πλήθος ερωτήσεων που έχω καταθέσει σας έχω επισημάνει ότι:

1. Κατά την έκδοση του νέου διαβατηρίου, καταγράφεται το **ψηφιακό δακτυλικό αποτύπωμα** του αιτούντα, κάτι **που αποδεικνύει την απόλυτη ταύτιση του προσώπου**, αφού για την έκδοση της παλαιάς ταυτότητας επίσης είχε καταγραφεί το δακτυλικό του αποτύπωμα.
2. Το δακτυλικό αποτύπωμα είναι μοναδικό για κάθε άνθρωπο συνεπώς είναι **σαφώς ισχυρότερο μέσο μοναδικής ταυτοποίησης** σε σχέση με μια φωτογραφία.
3. Ο ίδιος ο αστυνομικός που λαμβάνει το δακτυλικό αποτύπωμα, επιβεβαιώνει και την νέα φωτογραφική απεικόνιση του προσώπου του. Συνεπώς διασφαλίζεται απολύτως μέσω του δακτυλικού αποτυπώματος η πλήρης ταύτιση προσώπου.

Κι όμως,

σύμφωνα με νέες καταγγελίες πολιτών, παρατηρείται το τελευταίο διάστημα αυξανόμενος αριθμός περιπτώσεων κατά τις οποίες η αρμόδια αστυνομική διοίκηση **ζητά την επιστροφή** και **ακύρωση νομίμως εκδοθέντων διαβατηρίων (!)**, τα οποία είχαν εκδοθεί κατόπιν ολοκλήρωσης της προβλεπόμενης διοικητικής διαδικασίας και ελέγχου των δικαιολογητικών από τις αρμόδιες υπηρεσίες!

Η προσχηματική αιτιολογία που προβάλλεται από τη Διεύθυνση Διαβατηρίων αφορά το γεγονός ότι οι ενδιαφερόμενοι πολίτες κατείχαν δελτία ταυτότητας παλαιότερα της 15ετίας, με συνέπεια - κατά την κρίση της διοίκησης - να μην καθίσταται εφικτή η ασφαλής ταυτοποίησή τους από τη φωτογραφία της ταυτότητας. Ωστόσο, επισημαίνεται ότι **τα στοιχεία είχαν ελεγχθεί και κριθεί επαρκή** από τις αρμόδιες υπηρεσίες **κατά τη διαδικασία έκδοσης των διαβατηρίων**.

Επισημαίνω επιπρόσθετα ότι :

4. Σύμφωνα με το **ΦΕΚ Β' 5441/30.9.2024**, **παρατάθηκε** η ισχύς των υφιστάμενων αστυνομικών ταυτοτήτων έως 25.9.2027, **ανεξαρτήτως χρόνου έκδοσης τους**.

5. Με την απόφαση του **ΣΤΕ 1602/2021** η αστυνομική ταυτότητα «θεωρείται κατά νόμον ισχυρή και οι δημόσιες υπηρεσίες οφείλουν να την δεχθούν και μετά τη λήξη της»¹. Έτσι, ακόμη και αν παρέλθει 15ετία από τη λήξη της ταυτότητας και μέχρι αυτή να αντικατασταθεί θεωρείται ισχυρό έγγραφο και οι αρμόδιες υπηρεσίες οφείλουν να το δεχθούν εφόσον δεν συντρέχει βάσιμη αμφιβολία περί της γνησιότητάς του.

6. Με νεότερή του απόφαση το **ΣΤΕ**, αριθμό απόφασης **240/2025, του Δ' Τμήματος Τμήμα Αναστολών**², **δικαίωσε πολίτη** ο οποίος ζήτησε την ανανέωση του διαβατηρίου του και προσκόμισε την αστυνομική του ταυτότητα που **έχει εκδοθεί τον Μάιο του 1972**, δηλαδή πριν 54 χρόνια επισημαίνοντας ότι από το 2021 το δικαστήριο έχει κρίνει:

*«Ότι σε περίπτωση κατά την οποία έχει παρέλθει ο χρόνος ισχύος του **δελτίου ταυτότητας (15 έτη)** και **μέχρι να αντικατασταθεί αυτό θεωρείται ισχυρό**.*

*Πριν από τη χορήγηση του διαβατηρίου οι αρμόδιες υπηρεσίες υποχρεούνται να ελέγχουν μόνο αν υποβλήθηκαν τα απαιτούμενα κατά νόμο δικαιολογητικά, μεταξύ δε αυτών και το δελτίο αστυνομικής ταυτότητας του αιτούντος την έκδοση διαβατηρίου, **το οποίο οφείλουν να δεχτούν** εφόσον δεν συντρέχει βάσιμη αμφιβολία περί τη γνησιότητα του, **όχι δε και να διενεργούν έλεγχο ταυτοπροσωπίας του αιτούντος**».*

¹ <https://www.e-nomothesia.gr/law-news/apophase-ste-1602-2021.html>

² <https://www.newmoney.gr/roh/palmos-oikonomias/tourismos/ti-ischii-gia-ta-nea-diavatiria-ke-tis-palies-taftotites/>

7. Κατά τη συζήτηση επίκαιρης ερώτησης μου³, ο Υφυπουργός Προστασίας του Πολίτη κ. Ιωάννης Λαμπρόπουλος απάντησε επί λέξει :

«Τα δελτία ταυτότητας παλαιού τύπου μπορούν να χρησιμοποιηθούν, όπως είπατε, ως έγγραφα για οποιοσδήποτε άλλες ενέργειες για την εξ αποστάσεως ταυτοποίηση, κατά την κρίση του αρμόδιου οργάνου μέχρι την 25-9-2027.

Σύμφωνα, όμως, με τον κανονισμό 1208 της Ευρωπαϊκής Ένωσης του 2025 - και εδώ αυτό θέλω να συγκρατήσετε - από τις 3-8-2026, του τρέχοντος έτους και μετά δεν γίνεται δεκτή για την έκδοση διαβατηρίου η επίδειξη δελτίου ταυτότητας παλαιού τύπου. Και αυτό πρέπει να το γνωρίζει όλος ο κόσμος.

Μέχρι τον Αύγουστο θα μπορούν με ταυτότητες παλαιού τύπου να εκδίδονται διαβατήρια.

Απαντώ, λοιπόν, ξεκάθαρα στο ερώτημά σας ότι μέχρι τώρα και **μέχρι τον Αύγουστο θα εκδίδονται τα διαβατήρια** -το τονίζω- με ταυτότητες παλαιού τύπου, αρκεί – επαναλαμβάνω - να είναι δυνατή η ταυτοποίηση του προσώπου».

8. Επισημαίνεται επίσης ότι βάσει του εγγράφου με αριθμό πρωτοκόλλου ΔΙΣΚΠΟ/Φ.18/οικ.5812/6.3.2007 του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης (Γενική Γραμματεία Δημόσιας Διοίκησης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης) αναφορικά με την **«αποδεικτική ισχύ διαβατηρίου «παλαιού τύπου», και δελτίου «παλαιού τύπου» ή «κομμένης» αστυνομικής ταυτότητας κατά τη διεκπεραίωση διοικητικών διαδικασιών**».

Όπως ξεκάθαρα αναφέρεται στο ίδιο έγγραφο :

«Λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι τα βασικά στοιχεία της ταυτότητας του προσώπου που κατέχει το διαβατήριο π.χ. όνομα, επώνυμο, έτος γέννησης κλπ και τα οποία είναι απαραίτητα για τις συναλλαγές με τη Διοίκηση είναι

³ (σελ. 132-133 των πρακτικών συνεδριάσεως της Βουλής) :

σταθερά (αμετάβλητα) και με σκοπό την ταχύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη, **τα διαβατήρια «παλιού τύπου»** ως επίσημα έγγραφα του ελληνικού Κράτους, αποδεικτικά των εν λόγω στοιχείων, **πρέπει να γίνονται δεκτά για την απόδειξη των στοιχείων της ταυτότητας των ενδιαφερομένων ...».**

Επίσης, όπως αναγράφεται χαρακτηριστικά: «πρέπει να γίνονται δεκτά αποκλειστικά για την απόδειξη των στοιχείων της ταυτότητας προσώπου κατά τη διεκπεραίωση διοικητικών διαδικασιών και τα **δελτία «παλιού τύπου» ή «κομμένης» αστυνομικής ταυτότητας.** Συνεπώς ξεκάθαρα γίνονται αποδεκτά όλα τα παραπάνω αναφερόμενα, κατά τις συναλλαγές των πολιτών με τις δημόσιες υπηρεσίες.

Παρά όλα τα παραπάνω, καθημερινά γίνονται δέκτης καταγγελιών πολιτών, ότι **ζητείται** (ακόμη και τηλεφωνικά!) από τους πολίτες που πήραν διαβατήριο με ταυτότητες άνω των 15 ετών, **πρώτα να παραδώσουν το διαβατήριο** και μόνο στη συνέχεια να λάβουν γνώση της διοικητικής πράξης ή του εγγράφου που αιτιολογεί την αφαίρεση και ακύρωσή του, γεγονός που **παραβιάζει** την άσκηση των νόμιμων δικαιωμάτων των πολιτών, όπως αίτηση θεραπείας ή διοικητική προσφυγή εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών.

Είναι αδιανόητο να μην σέβεστε κανένα νόμο και κανένα νόμιμο δικαίωμα των πολιτών, ούτε τις αποφάσεις αρμοδίων δικαστηρίων, αντιθέτως ταιλαιπωρείτε με κάθε μέσο τους πολίτες και τους εκβιάζετε με απαράδεκτες μεθόδους, προκειμένου για **να πάρουν τον ΠΑ** και την νέα ψηφιακή ταυτότητα ώστε να μπορούν να πετύχουν την έκδοση διαβατηρίου.

Κατόπιν των ανωτέρω, ερωτάται ο κ. Υπουργός:

1. Ποιος ακριβώς έδωσε την εντολή μαζικής ανάκλησης και ακύρωσης ήδη εκδοθέντων διαβατηρίων πολιτών με ταυτότητες παλαιότερες της 15ετίας;
2. Υπάρχει συγκεκριμένη νομοθετική διάταξη που να προβλέπει ότι η παλαιότητα δελτίου ταυτότητας συνιστά λόγο ακύρωσης ήδη νομίμως εκδοθέντος διαβατηρίου; Αν ναι, ποια είναι αυτή;

3. Με ποια λογική και με ποια υπηρεσιακή επάρκεια η ίδια αστυνομική διοίκηση που ενέκρινε την έκδοση των διαβατηρίων ισχυρίζεται σήμερα ότι δεν μπορεί να ταυτοποιήσει τους ίδιους πολίτες;
4. Πώς είναι δυνατόν η Ελληνική Αστυνομία να επικαλείται αδυναμία ταυτοποίησης όταν διαθέτει πλήρη στοιχεία, φωτογραφίες, αρχεία και δακτυλικά αποτυπώματα των πολιτών;
5. Γιατί χρειάζεται ο έλεγχος της ταυτοπροσωπίας, όταν ο ίδιος πολίτης καταθέτει στην Αστυνομική Αρχή πρόσφατη άδεια οδήγησης, η οποία δεν έχει λήξει και στην οποία αποτυπώνεται η φωτογραφία του, που ταυτίζεται με την προσκομιζόμενη νέα ;
6. Γιατί δεν διαπιστώνει η αρμόδια αστυνομική αρχή την ταυτοπροσωπία μέσω του δακτυλικού αποτυπώματος
7. Για ποιο λόγο δεν κοινοποιείται πρώτα στους πολίτες η διοικητική πράξη ακύρωσης ή αφαίρεσης του διαβατηρίου, ώστε να ασκήσουν εγκαίρως τα νόμιμα δικαιώματά τους, αλλά αντιθέτως απαιτείται παράδοση του διαβατηρίου πριν τους γνωστοποιηθεί η σχετική απόφαση;
8. Ποιος ανέλαβε την ευθύνη για την πρακτική αυτή, η οποία σύμφωνα με νομικούς κύκλους συνιστά κατάχρηση εξουσίας και παράβαση βασικών αρχών διοικητικού δικαίου;
9. Έχει διαταχθεί εσωτερικός έλεγχος για το ενδεχόμενο παράνομων ή αυθαίρετων ενεργειών υπηρεσιακών παραγόντων της Διεύθυνσης Διαβατηρίων;
10. Πόσα διαβατήρια έχουν μέχρι σήμερα ακυρωθεί ή ανακληθεί για τον συγκεκριμένο λόγο και πόσοι πολίτες έχουν υποχρεωθεί να προσφύγουν δικαστικά;
11. Υπάρχει σύνδεση της μαζικής αυτής πρακτικής με τις εκκρεμείς αιτήσεις ακύρωσης ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας που έχουν κατατεθεί από πολίτες για συναφή ζητήματα;
12. Προτίθεται το Υπουργείο να αναστείλει άμεσα κάθε διαδικασία αφαίρεσης και ακύρωσης διαβατηρίων έως ότου υπάρξει οριστική δικαστική κρίση και πλήρης διασφάλιση της νομιμότητας των ενεργειών της διοίκησης;

Ο ερωτών Βουλευτής

Νικόλαος Παπαδόπουλος